

Хорошковська Т. П. Методи і прийоми роботи з текстами різних типів під час вивчення мовного матеріалу в 4-му класі шкіл з національними мовами навчання / Т. П. Хорошковська // Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки НАПН України за 2015 рік / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки. – К. : Інститут педагогіки, 2015. – С. 238–239.

МЕТОДИ І ПРИЙОМИ РОБОТИ З ТЕКСТАМИ РІЗНИХ ТИПІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ МОВНОГО МАТЕРІАЛУ В 4-МУ КЛАСІ ШКІЛ З НАЦІОНАЛЬНИМИ МОВАМИ НАВЧАННЯ

Т. П. Хорошковська

Навчання української мови у 4-му класі шкіл з національними мовами викладання передбачає не лише одержання учнями мовних знань, а й уміння комунікативно виправдано користуватися ними в різних життєвих ситуаціях. Завдання уроків української мови полягає в активізації знань, одержаних на уроках рідної мови, та організації їх транспозиції – позитивного переносу. Детального вивчення потребує матеріал, який не збігається в обох мовах. Застосування методів і прийомів роботи з текстами різних типів під час вивчення мовного матеріалу в 4-му класі шкіл з національними мовами викладання має певну специфіку.

Частково проблемний метод, або метод евристичної бесіди, застосовують на уроках засвоєння матеріалу, який має розбіжності в українській і рідній мовах. Елементи нових мовних знань учні одержують, *спостерігаючи за мовним матеріалом у тексті й відповідаючи на запитання вчителя.*

Тренувальні, або практичні, методи використовуються з метою закріплення мовних знань і спрямовані на формування й удосконалення в учнів умінь та навичок застосовувати їх на практиці. Це досягається шляхом виконання відповідних вправ. *Репродуктивний* метод полягає у відтворенні сприйнятих на слух або прочитаних текстів. Його прийомами є *читання й дослівне переказування. Оперативний* метод застосовується з метою закріплення теоретичного матеріалу, а також для формування вмінь і навичок розрізняти та правильно використовувати в текстах мовні одиниці та їх граматичні форми. Прийомами цього методу можуть бути *лінгвістичний аналіз, експеримент, порівняння (протиставлення, зіставлення), конструювання та переконструювання, а також редагування й удосконалення текстів. Продуктивно-творчий, або комунікативний,* метод спрямований на формування вмінь самостійно продукувати тексти. Його прийомами можуть бути *розмови, бесіди, ігрові прийоми, словесне малювання, проблемні мовленнєві ситуації тощо.*

Під час контролю й перевірки в учнів знань, умінь і навичок з мови та мовлення використовуються *контрольно-перевірні методи, а саме: контроль-оперативний (опитування, контрольні письмові завдання,*

тестові завдання, бесіда за змістом тексту) і контрольньо-комунікативний (застосовується з метою перевірки вмінь будувати власні висловлювання).

Цілеспрямоване використання зазначених методів і прийомів у роботі з текстами під час вивчення мовного матеріалу в 4-му класі шкіл з національними мовами викладання сприяє глибшому засвоєнню учнями мовних знань, усвідомленню функціонування в тексті мовних одиниць і вмінню комунікативно виправдано вживати їх у власному мовленні.